

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: és Kiadóhivatal:
Bende Imre-u. 3. sz.
HIRDETÉSEK a szerkesztőségben
és a kiadóhivatalban vétetnek fel.

Társ szerkesztő:
Wagner Antal

Laptulajd. és fel. szerkesztő:
Dr. Valentin Emil

Főmunkatárs:
Dr. Nyiraty János

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor. Vidékre 16
kor. Egyes szám ára 4 fillér.

Az államsegély. A városok segítése.

A város legközelebbi közgyűlésének tárgysorozatán megint ott fog szerepelni a városok állami segítésére kiutalt pénz. Megint el kell fogadnunk azt a tételt, hogy most a városok hóna alá nyult a kormány. Holott tudva tudjuk, hogy azokhoz az állami dotációkhoz a városnak, mint erkölcsi testületnek csak annyiban van — egyelőre — köze, hogy a törvényhatósági bizottság tudomásul veszi, hogy milyen arányban lesz az állampénztárból kiutalt összeg a városi tisztviselők között részben fizetés kiegészítés, részben lakbér illetmény címén felosztva. Ez ellen nem tehet a törvényhatósági bizottság semmit sem, mert ha nem így, hanem másképpen határozná, hát a belügyminiszter megsemmisítene azt a közgyűlési határozatot.

Most arról a tizenötezer koronáról fog a közgyűlés határozni, amely a múlt esztendőben megszavazott 3 millióból visszamaradt egy millióból Baja város tisztviselőire jutott. Ez a tizenötezer korona — előreláthatólag — teljesen a tisztí fizetésre fog fordíthatni.

A belügyminiszter az eddigi arányszámítástól eltérő kulcs alapján osztotta fel az egy milliót és így jutott Bajának 5 ezer koronával több, mint amennyire számitottak,

Ebből az új számítási kulcsból olyan következtetéseket vonnak, hogy az 1912 évi állami budget megszavazása után Bajára 60 ezer korona jut. Ezen az uton tovább menve, a felosztásra nézve különféle és nagyon is furcsa kombinációkat kolpoltálnak. Hogy ezek a kombinációk milyenek, annak a részletezésébe nem kívánnak belemenni.

Azonban le kell szögeznünk, hogy az országgyűlés azokat a milliókat a városok segítésére szavazza meg. Nem szabad elfelednünk, hogy amikor megindult az akció arra nézve, hogy a városoknak anyagi segélyt nyújtson az állam, akkor nemcsak a tisztviselők fizetésének rendezetlensége lebegett a kezdeményezők szemei előtt, hanem és főleg kirívóan ordított a vidéki városok

elhanyagoltsága, tulterheltsége, közintézményeinek hiányos volta, vagy azoknak teljes hiánya.

Mindenki hiva annak, hogy a város tisztviselői tisztességes javadalmazásban részesüljenek, mert csak rendezett anyagi viszonyok között élő, megelégedett tisztviselők csinálhatnak tisztességes, jól és gyorsan működő közigazgatást.

Azonban nem szabad megfeledkeznünk, hogy ebben a városban huszonegyezer ember él, számtalan polgár küzd az élet terheivel és viseli a város róttá súlyos kötelezettségeit. Súlyos terhek nehezedenek a város polgárságának a vállaira és még sem tudunk új közintézményt létesíteni és nem vagyunk képesek a kevés megelvőt fejleszteni.

Tekintsünk csak körül a városban. Nézzük meg, hogy milyenek a közegészségügyi viszonyaink? Köztisztaságról meg éppen szó sem lehet, mert arra nem áldozhatunk. Ivóvizünk nincs, a vízvezeték létesítése belátható időn belül aligha lehetséges és ártézi kutainkat nem szaporíthatjuk.

De minek részletezzünk. Aki ismeri közviszonyainkat, tudja, hogy azok milyen szegényesek, mennyire segítésre utaltak

Ezekután igazán könnyelműséggel határos az a gondolat, hogy másra is lehessen a felszabadult állami segitést fordítani, mint közintézmények fejlesztésére, vagy létesítésére.

A köz nevében már eleve is tiltakozni kell tehát az ellen, hogy a felszabadulandó államsegély más célra is felhasználassék, mint olyan közcélra, amelyben részesül a városnak minden egyes polgára.

Ez a kötelesség legelső sorban és mindenekelőtt való.

Az adófelszólamlás.

Az idén, augusztusban működött Baján az adókető bizottság. És pedig alaposan és jól működött, mert az adókető polgárokra ugyancsak rádupláztak. A kető bizottság működése ellen általános volt az elégedetlenség és igen sokan felebbezték meg a kető bizottság határozatát. Azonban a felebbezéseknek egyrésze nem is jutott a felszólamlási bizottság elé, mert sokan voltak, akik úgy

véltek, hogy elegendő, ha a határozat kihirdetése után szóbelileg kijelentik, hogy »felebbezek«. Pedig ez a kijelentés nem elegendő. A felebbezést írásbelileg is be kell jelenteni kellő időre. Minthogy viszont sokan megkésve adták be az írásos felebbezések, mások pedig formahibákat követtek el, azok felebbezése sem kerülhetett tárgyalás alá.

Az adófelszólamló bizottság tíz napig foglalkozott a bajai felebbezésekkel. A bajai érdekeket — amint az alábbi kimutatásból látjuk, eredménnyel — Somogyi Emil bajai szeszgyáros, törvényhatósági bizottsági tag képviselte.

Tíz napos kemény csata után több iparosnak és szatócsnak leengedtek a kivetett adójukból 5—15 koronát és az alább közölt cégnél a következő változás állott be:

	A kincstári képviselő javaslata	Megállapított
Wagenblatt József	150	119
Nievel Lajos	170	143
Fándrich Sándor	260	130
Bitz Henrik	110	50
Szilágyi Sándor	136	110
Mittler Izidorné	140	120
Marosi Jakab	280	250
Topál Flórián	57	50
Danczinger Lipót	80	40
Vajda Dávid	28	16
Virág Istvan	58	24
Mijatovics Szavétta	100	80
Wagner József	90	80
Szalai Lajos	115	104
özv. Zich Henrikné	150	120
Schreier Simon	265	225
özv. Jarmer Lipótné	102	90
Borkovics Péterné	56	30
Pfeiffer Ferenc	120	100
Spitzer János	58	15
Fábián Borbála	29	10
Fehérvári Sándor	32	26
Daróczy Ignác	90	80
Illa István	31	24
özv. Löwenstein Frigyesné	312	250
Madár Zsigmond	80	60
Dr. Szirmai Vidor	140	80
Dr. Lemberger Ármín	160	140
Dr. Fehér János	120	80
Dr. Nyiraty János	120	90
Dr. Nikolausz Béla	230	220
Horváth Mihályné	52	46
Wellisch Géza	111	60
Bokálovics József	60	42
Dr. Beczássy Gyula	78	60
Rehák György	98	75
Góliáth Ilés	12	8
Berger Ármín	232	180
Grünwald Izsák	182	150
Farkas Mihály	250	80
Schnetzler Ernő	186	120
Rollberg Adolf	400	197
Lemberger, Schön, Szász	1000	500

Milkó Vilmos	720	360
Fischer Adolf	400	180
Weidinger Dezső	980	670
Goldschmidt Zsigmond	480	200
Scher és Weidinger	1150	625
Gáll Gyula	40	27
Halász Károly	220	180
Beck Zsigmond	435	200
Wiesel Sándor	300	256
Fleischmann B. fia	900	790
Wagenblatt és Henerári	600	405
Pollák Bernát	716	670
Schön Ödön	115	76
Pollák Géza	373	308
Klauber Salamon	200	150
Hirschl és Venetiáner	180	72
Goldschmidt Lajos	260	235
Weisz Adolf	100	—
Schlesinger Gyula	2000	1030
Reiter Jakob	1000	522
Kráhl Károly	170	100

Ezenkívül 5–6 esetben új tárgyalás lesz februárban, mert indokolt bizonyítékokat fog-nak betervezni.

Somogyi Emil működéséért mindenesetre megérdemli a város polgárságának hálás el-merését, mert minden igyekezetével azon volt, hogy a polgárság vállairól, ahol csak lehet, segítsen a terhet levenni.

A város közgyűlése.

Baja város törvényhatósági bizottsága f. é. január hó 8. napján délután fél 3 órakor re. dszerinti közgyűlést tart a következő tárgysorozattal:

Polgármester időszaki jelentése a közigazgatás állapotáról. — Az igazoló választmány jelentése a múlt évi november hó 28. napján megejtett pótválasztás igazolásáról. — A m. kir. belügyminiszter leirata a városok segítyezésére az 1911. évi állami költségvetésben előirányzott harmadik millió korona kiutalványozása tárgyában. — Ugyanannak leirata a városi polgári iskolai tanárok lakbérilletményének megállapítása tárgyában. — Ugyanannak leirata a városi díjnokok szolgálati viszonyainak és javadalmasításának szabályozása tárgyában. — A kórházi bizottság előterjesztése a kórházi élelmezés megdrágulása folytán pótköltségvetés készítése iránt. — Ugyanannak előterjesztése a kiscsávoly—katonavárosi iskola részére szükséges telek megszerzése tárgyában. (Harmadik szavazás.) — Bernhart Anna bajai lakosnak kérvénye a Rövid-utcai közterületből 13 □-ölnyi terület átengedése iránt. (Harmadik szavazás.) — Krammer Gyuláné bajai lakosnak kérvénye a Bezerédy Pál-utcai közterületből 3 □-ölnyi területnek átengedése iránt. (Harmadik szavazás.) — Rosenfeld Albert bajai lakosnak kérvénye a gr. Batthyányi Lajos-utcai közterületből építkezés céljaira 4 □-ölnyi területnek átengedése iránt. (Első szavazás.) — Özv. Magyar Ádámné bajai lakos kérvénye ség-

lyezés iránt. — Wilhelm Károly r. k. főkan-tornak kérvénye az 1912. évre drágasági pótlék megszavazása iránt. — Würtz Pál r. k. hitoktatónak kérvénye az 1911. évre vissza-menőleg drágasági pótléknak megszavazása iránt. — Juhász János hajdu kérvénye 100 K. Gizinger Mihály kézbesítő kérvénye 100 K. fizetési előleg kiutalványozása iránt. — Netán utólag még beérkező és szabályszerűen köz-zéteendő egyéb tárgyak.

Telefonhírek.

Budapest, 1912. január 4

A király Budapesten.

Bécsből jelentik, hogy udvari körök-ben elterjedt hírek szerint a király leg-közelebb hosszabb tartózkodásra Buda-pestre érkezik. A király ezek szerint körülbelül három hétig tartózkodik a budai várban és közben többször rán-dul ki Gödöllőre.

A miniszterelnök

a szemoperáció után teljesen jól érzi magát és orvosai remélik, hogy nem-sokára felkelhet. A miniszterelnök hogy-léte iránt Ferenc Ferdinánd ma távirat-ban érdeklődött.

Öngyilkos honvédhadnagy.

Vágó Elemér honvédhadnagy öngyil-kossági szándékból szívenlőtte magát és nyomban meghalt.

Irodalmi párbaj

Érdekes irodalmi szenzációja van ma a budapesti irodalmi világnak. Hatvany Lajos provokálta Osváth Ernőt, a Nyugat szerkesztőjét. Hatvany segédei Bródy Sándor és Mester Sándor. Osváthé pedig Ambrus Zoltán és Móricz Zsigmond.

NAPIHIREK.

Van-e járvány.

Azt, hogy volt-e tulajdonképpen egyáltalán vörheny járvány, most már ne keressük. Azt hiszem, hogy a múlt hónap elején tény-leg járványszerűen lépett fel és óvatosságból indokolt és helyes volt az elemi iskolákat bezárni, De most aztán helyén volna már az összes iskolák megnyitása, mert ma már a leghatározottabban lehet állítani, hogy nemesak hogy járvány nincsen, de vörheny megbetegedés egyáltalán nem is fordul elő. Nagyon is szörványosan történnek vörheny megbetegedések. December 20-tól számítva a

mai napig, tehát tizenhét nap alatt 3, mond-i három vörheny eset volt és ezek is 20—24. közötti időre esnek. December 20-tól maig 18 kanyaró és egy difteritisz volt. Az összes betegségek közül január első öt napjára 1 kanyaró és egy difteritisz hevenyfertőző megbetegedés esik mindössze.

Ezekután igazán indokolt volna az iskolák mielőbbi megnyitása és ennek csupán az lehet az akadály, hogy a vidéki növendékek haza mentek és csak január 15-én térnek vissza a városba. Csúpan az az egy teheti indokoltá az iskolák 15-ig való zárva tartását.

Szép és méltó kitüntetés érte

Baja város törvényhatóságának katon-aügyi tanácsnokát. A császár és királyi hadkiegészítő parancsnokság ártirt Baja város tanácsához, amelyben meleghangu eljmsmerés van Meskó László tanács-nok működése iránt. Elmondja a had-tesparancsnokság abban az átiratában, hogy Meskó László a katonauygyeket mily rendesen és pontosan vezeti, mi-lyen mintaszerű a bajai katonauygyi osz-tály és ezért a hadkiegészítő parancs-nokság indítatva érzi magát arra, hogy Meskó tanácsnok működéséit legna-gyobb elismerésének adjon kifejezést.

Ünnepély és mulatság. A bajai Széchenyi Szövetség, két esztendei munkásságáról való beszámolás és Széchenyi István a legnagyobb magyar eszméinek terjesztése céljából az or-szágos magyar gazdaszövetség pátronátusa alatt s a szomszédos kulturegyesületek részt-vevése mellett Baján, 1912. január 13-án (szombaton) este 8 órakor a «Nemzeti Szálló» termeiben ünnepélyt rendez. Műsor: 1 Elnöki megnyitó beszéd. Tartja: Scherer Sándor a bajai állami tanítóképezde igazgatója. 2. Ernst Gaarbach: Ballade (Fis moll); zongorán elő-adja; Germán Gyula zongoraművész. 3. Szé-chenyi István eszméről értekezik dr. Werner Adolf a ciszterci rend bajai gimnáziumának igazgatója. 4. Új Életre! Irta Fehérvári De-zső; szavalja Urhegyi Jenő. 5. Magyarország jövője s a Magyar föld. Beszéd, tartja: Ber-nát István a Magyar Gazdaszövetség igazga-tója. 6. Grieg: Op. 16. Concert A-moll, Op. 24. Ballade; zongorán előadja Éber Géza zongoraművész. 7. Dr. Boróczy Kálmán titkár zárószava Az ünnepély napján jelenik meg nyomtatásban az egyesület működését ismer-tető füzet. Ugyanaz este az ünnepség foly-tatásaként táncestélyt rendez a Nemzetiben a Széchenyi Szövetség. Az ünnepélyre és tánc-estélyre együtt belépő-jegyek: személy-jegy 3 kor. (előre váltva 2:50 kor.) család-jegy négy személyig 8 K. (előre váltva 7 kor.) felülfizetéseket köszönettel fogadunk és hir-lapilag nyugtáznak. Jegyek kaphatók: Kollár A. könyvkereskedésében, Lovassy Ödön, dr. Makray László és Gyarmati Emil gyógyszer-tárában és dr. Boróczy Kálmán titkáránál.

Az állandóan melegítő

„METEOR“

KÁLYHÁK

a legjobbak és leg-tökéletesebbek!

Keves fűtőanyag, nagy fűtő-képesség!

Minden tüzelőanyagra és minden fűtési célra alkalmasak! Kapható úgy egyszerűbb, mint díszesebb kivitelben! Érdig 700,000 darab van forgalomban. Minden ere-deti „Meteor“ kettős csillag védjeggyel van ellátva.

Övakodjunk tehát az értéktelen utánzatoktól!

Eredeti METEOR kályhák Baján csakis:

Drescher Gyula

kereskedésében kaphatók.

A Sport-Egylet előadása iránt általános érdeklődés nyilvánul meg az egész városban. És méltán, mert a szombat esti műkedvelői előadás a közönséget a legteljesebb mértékben kifogja elégiteni. Erről meggyőződhetünk, amikor a derék műkedvelői gárda a sajtó képviselői előtt bemutatták művészetüket és meggyőződhetünk arról, hogy olyan tökéletes előadást produkálnak, aminőt igen ritkán élvezhetünk műkedvelőktől. A színpad is pompásan fog érvényesülni, amennyiben a rendezőség nagy súlyt helyez dekorációkra és a színpad berendezésére és éppen ezért a legtetszesebb butorokat választották ki a Haas és Weisz butorkereskedő cégnél. Megjegyezzük még, hogy Jenőfi Jenő színházi titkár is végignézett egy próbát, amelyről a legnagyobb dicsérettel szólott.

A Kath. Legényegyesület liceumi előadásai, melyek az ünnepek alatt szüneteltek folyó hó 7-én d. u. 5 órakor ismét megkezdődnek s most már megszakítás nélkül megtartatnak március hó 19-ig a szokott, változatos műsorral.

Rum, likőr készítése házilag 100, 200 percentnyi megtakarítás. 50 fillér egy adag legfinomabb rum kivonat, vagy likőr-kivonat bármelyike. Használati utasítások és prospektusok ingyen, bárkinék díjtalanul rendelkezésére állanak. Kapható egyedül **Gyarmati Emil** gyógytárában Baján.

REGÉNY.

Emberek.

Írta: Szabó Miklós.

(Folytatás.)

47.

A kapitány elérzékenyülve felemelkedett és zsinóros sapkáját tiszteletteljes leemelte a fejéről. Keresztet vetett . . .

A többiek gépiesen követték följobbaljuk példáját.

Majd rövid ima után átkutatták a halott zsebeit, hogy nála levő írásaiból megállapíthassák kilétét.

Az éltől senki sem kérdezte: hogy hívják, honnan jött s mi üzte az idegen légióba; de a halottal be kell számolni esetleges hozzátartozóinak. Ha ugyan vannak ilyenek és kíváncsiak az élet egy-egy hajótöröttjének sorsára . . .

Egy kicsiny jegyzőkönyvet találtak a sergent belső zsebében. Néhány száraz *rózsaszírom* pergett ki belőle, amint felnyitották . . .

Szöveg alig volt benne. Néhány francia szóban csak ennyi:

„Gyilkos vagyok . . .”

Meggyilkoltam az édesatyámat és szerencsétlenül tettem saját nővéremet. Pedig nagyon szerettem . . .

Utálom önmagamot; s ha más is utálattal fordul el tőlem: az lesz az én igazi vezeklésem . . .”

A kapitány kezéből kihullott a kis jegyzőkönyvecske. Meglepődve nézett társaira. Tehát közönséges gyilkos volt?! — sóhajtott fel csalódottan.

Senki sem válaszolt . . .

De egy vén alkoholista sergent, aki a többszörös rablógyilkosság miatt reá mért halálos ítélet elől keresett menedéket az idegen légióban, undorral elfordult és nagyot köpve a szikkadt fövényre, csak ennyit mondott:

— Pfuj! . . .

(Vége.)

Szerkesztő:

FODOR KÁROLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 101

Nánay Aurél

könyvnyomdája
Bácsalmáson.

2

Könyvnyomdai munkák
izléses, gyors és
jutányos elkészítése!!!
Közszégi nyomtatvány-
raktár!

Törlesztéses kölcsönöket
engedélyezünk

15-től—65 évig

terjedő időtartamra

4¹/₂ 0/0 alapon,

kedvező feltételek mellett.

Bajai Keresk. és Iparbank.

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztőképes gyomor, meg a tiszta ivóvíz. Kiváló eszköz erre

a mohai

„ÁGNES”

FORRÁS

természetes szénsavdus ásványvíz, mint föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyszerek fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor, légcső és húgyszervi betegségeknél.

Kedvelt borvíz

Főraktár:

BAJÁN,

Stampfl Jenő úrnál.

Magyar lencse

(jól főlő) literenként 13 krajcáért kapható Bende Imre-utca 3. sz. a. (A Központi Szálloda hátsó kapuja mellett)

Ugyanitt kapható kitűnő

házi szappan.

Eladó

egy sütőde házzal és teljes felszereléssel Garán.

Bővebb felvilágosítást ad
Dobler Ferencz Gara 459.

Egy OKOS fej
minden alkalommal

dr. OETKER-féle vanilincukrot a 12 fillér helyett.

használ a drága vaniliacukrot helyett.
Ez a legjobb fűszer tészták, kakaó és tea, csokoládé és krémek, kuglupf, mártások, tejszín, pudding és torták részére.

Finom vagy porcukorral keverve mindennemű tészta behintésére páratlan és rendkívül kiadós, így kuglupf, fánk, császármorzsa stb.

Mindenütt kapható millió recepttel!

Tészták sütéséhez csak a VALÓDI dr. Oetker sütőpor 12 fill. használandó. :-)

ÁLLANDÓ

BUTORKIÁLLITÁS

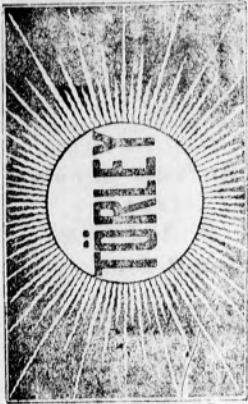
Baján, Erzsébet királyné-utca 7. szám alatt.

Rosenfeld Albert ajánlja nagy választékban saját készítményű *fa- és kárpitos butorait* meglepő kedvezményes ár és fizetési feltételek mellett. Diszítéseket és lakberendezéseket kiváló szakmunkásom végzi. Telefonszám 84.

Két asztalos és két kárpitos

TANONCZ

fizetéssel azonnal felvétetik
HAAS és WEISZ butoráruházában
Baján, a Bajavidéki Tkpénztár épületében.

ZONGORÁK

— ÉS PIANINÓK —

legszelebbibben vásárolhatók

Ifj. Wagner Antal

zongora-teremben

BAJÁN.

Bácsmegeye legre-
gibb és legna-
gyobb zongora-
raktára ::

Tíz éves írásbeli
szavatosság! ::

Legelőnyösebb
fizetési feltételek! ::

Csak a
minőség

Szőlő-oltványok,

szőlővesszők és Gleditschia (élő) kerfőseknek alkalmas esetetek beszerzésére legmelegebben ajánljuk a legjobb hírnévnek örvendő

Szücs Sándor fia

szőlőtelepe — Bihardiószegen.

Ha a saját érdekét tartja szem előtt, egy ne vegyen addig oltványt vagy vesszőt míg a fenti cég nagy képes-árjegyzékét nem kérte; ingyen és bérmentve. Ezen árjegyzék minden szőlőbirtokost érdekel hasznos tartalmánál fogva.

Olesó ár és pontos kiszolgálás.

Számtalan elismerő levél.

A tisztelt érdeklődők a telek megtekintésére szívesen láttatnak.

SALVATOR

GUMMI SARKAK

VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHETELLEN
TARTÓSSÁGU!

MINDENÜTT KAPHATÓ.

Nemi bajoknál, huygesőfolyás, tripper-kankónál csakis az **ILLÉŠ**-féle Santal-capsulák, ezelőtt **LARICIN CAPSULÁK**, mint legbiztosabb óvszert mindenki használja. 3 kor. beküldéssel ingyen postaköltséggel szállítja **ILLÉŠ ANTAL** gyógyszerháza Szabadka.

Egy csinos nőcskét elérni
Két svihák igyekszik nagyon,
Elcsúszni egyik sem tudja,
Mert nincs rajtuk „Berson”

STOCK- Cognac

Medicinal

hivatalos ólomzárral ellátott palackokban mindenütt

Camis és Stock

gőzüzemű gyárából

BARCOLA.

HIRDETÉSEK

felvételek — a kiadóhivatalban

Miért nincs az idén Baranyában kolera?

Mert mindenütt a közkedveltségű

pécsi tettyei kristálytisza üdítő és borvizet

itták, mely nemcsak a legolcsóbb hanem a legkellemesebb ízű asztali víz. — Óvszer fertőző betegségek ellen!

Főraktár: IFJ. CSERBA GYÖRGY fűszerüzletében.

Ára palack cserével: 1/2 liter 18 fillér. — 1 liter 24 fillér.

1 1/2 liter 32 fillér.

révén lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A higienikus
Palma kaucsuk
ágybetét
minősége
elsorángu